

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแผนการประชาสัมพันธุ์ด้านการศึกษารัฐบาลที่มุ่งมั่นจะพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและขยายโอกาสให้ทั่วถึงคนทุกกลุ่ม เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถเต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งมุ่งพัฒนาคนให้มีโอกาส มีความเสมอภาคที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามศักยภาพ อย่างเต็มที่ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและความสามารถ เพื่อให้เป็นคนดี มีสุขภาพดี มีความสุขและคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าทุกช่วงวัยของชีวิต เป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาสังคมและการพัฒนาในทุก ๆ เรื่อง ดังนั้น การดำเนินงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธุ์ให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ โดยการใช้สื่อประชาสัมพันธุ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรภายในองค์กรและ ภายนอกองค์กร จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

งานประชาสัมพันธุ์ เป็นงานสื่อสารผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมาย ความ ต้องการตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ไปสู่สาธารณชน เป้าหมายสำคัญของการสื่อสารใน งานประชาสัมพันธุ์ คือ การสร้างความเข้าใจที่ดีร่วมกันระหว่างองค์กรกับกลุ่มเป้าหมายและ สาธารณชนทั่วไป การสื่อสารในงานประชาสัมพันธุ์มีพัฒนาการมาจากการโฆษณาเผยแพร่ การ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชน การสื่อสารสองทางแบบไม่สมดุลงันมาเป็นความหมายของ การประชาสัมพันธุ์ในปัจจุบัน คือ การสื่อสารสองทางแบบสมดุลงัน การสื่อสารเพื่องานประชาสัมพันธุ์ จำเป็นต้องสื่อความหมาย ความต้องการผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ

การเลือกกิจกรรมและสื่อในการประชาสัมพันธุ์ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ ใครเป็น กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเป็นอย่างไร สื่อ วิธีการ ช่องทาง และสารประเภทไหนจะเข้าถึงผู้รับได้มากที่สุด ซึ่งต้องสำรวจและแสวงหาข้อมูลทดสอบการใช้สื่อ ตลอดจนสอบถามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และประเมินผลก่อนที่จะเลือกใช้กิจกรรมและสื่อ ต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ (ดวงพร คำบุญวัฒน์ และ วาสนา จันทร์สว่าง, 2536)

หน่วยงานทางการศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพราะนอกจากเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและประชาชนโดยทั่วไปแล้ว ยังเป็นภารกิจที่จะต้องเผยแพร่เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ทั้งนี้ก็เนื่องจากรัฐบาลได้นำงบประมาณจากการเก็บภาษีจากประชาชนมาจัดการศึกษาให้แก่กุลบุตรกุลธิดาทั่วประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่ประชาชน ซึ่งต้องมีการร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและเกิดภาพพจน์ที่ดีต่อองค์การทางการศึกษา (วิจิตร อวาทกุล, 2522)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสถาบัน มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550 ว่าให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์และช่างศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น

นาม “สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” เป็นนามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปถัมภ์มรดกวัฒนธรรมไทย โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2540

ปัจจุบันสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550 ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 124 ตอนที่ 32 วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ส่งผลให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เปลี่ยนสถานะเป็นนิติบุคคล สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะ ถึงระดับปริญญาเอก ดังนั้นสถาบันฯ นอกจากจะดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในเครือข่ายห้องเรียนคณะศิลปศึกษา คณะศิลปนาฏดุริยางคในวิทยาลัยนาฏศิลปภูมิภาค ทั้ง 11 แห่ง เครือข่ายห้องเรียนของคณะศิลปวิจิตรในวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรีแล้วยังมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะ และระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป และวิทยาลัยช่างศิลป รวม 15 แห่งด้วย โดยมีหน่วยงานในสังกัดจำนวน 18 แห่ง ตามกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2551

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้นอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายประชาสัมพันธ์ ร่วมกับฝ่ายข้อมูลและสารสนเทศ และคณะที่ทำการเปิดสอนทั้ง 3 คณะ ได้แก่ คณะศิลปศึกษา คณะศิลปนาฏดุริยางค์ และคณะศิลปวิจิตร ยังทำหน้าที่การประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง เพื่อทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันฯ เพื่อสื่อสารผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่น ๆ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นในกลุ่มบุคลากรและนักศึกษา ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมในการเรียนการสอน อาทิ ปฏิทินกิจกรรม กำหนดการเรียนการสอน ตารางการสอบ กำหนดวันรับลงทะเบียน และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา เป็นต้น

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นของรัฐบาลหรือเอกชน ต่างก็มีหลักในการดำเนินงานเหมือนกัน ความแตกต่างมีเฉพาะในรายละเอียดปลีกย่อย และระบบของงานเท่านั้น ระบบราชการเป็นระบบที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดไว้โดยมีกรอบให้ปฏิบัติตาม และระบบราชการมีภาวะความรับผิดชอบในลักษณะต่อเนื่องกัน ต้องการหลักฐานการทำงาน ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ของทางราชการจึงกว้างขวางและมีความซับซ้อนกว่าเอกชนมาก แต่ในหลักการไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรกับประชาชน สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้ประชาชนเชื่อถือ ยอมรับ และไว้วางใจ ตลอดจนป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิดที่มีต่อองค์กร ทำให้องค์กรเกิดความน่าเชื่อถือ มีความมั่นคงในการบริหารงาน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นองค์กรที่มีนโยบายผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และศิลปกรรม เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งในกระบวนการของการศึกษานั้น นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่จากสถาบัน ทั้งนี้เพื่อเป็นความรู้ในด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านสุขภาพ และด้านอาชีพ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์จึงเป็นความพยายามที่จะสร้างความเข้าใจและการให้ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงความต้องการระหว่างสถาบันกับนักศึกษา ในเรื่องของการสื่อสาร อันได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งในการสร้างความเข้าใจนี้ ต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลกันในระบบการสื่อสารสองทาง คือ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษา และในขณะเดียวกันก็ต้องรับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากนักศึกษาด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและจัดหาสื่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็น

หน้าที่ของฝ่ายประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามกระบวนการประชาสัมพันธ์ จึงต้องมีหน้าที่การเป็นผู้ฟัง ผู้เสาะหาข้อมูล ผู้ติดต่อสื่อสาร และผู้ประเมินผลการดำเนินงาน

ปัจจุบันการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ของฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีดังนี้

1. สื่อบุคคล ได้แก่

เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลและสารสนเทศซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีป้ายบอกชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม โดยมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่ให้บริการและคำแนะนำด้านข้อมูลข่าวสารของสถาบันฯ เป็นประจำทุกวัน จันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30-17.00 น . นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต่อการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและจำเป็นแก่ศึกษา เช่น งานทะเบียนและประมวลผล งานทุนการศึกษา งานกู้ยืมเพื่อการศึกษา ฝ่ายการเงิน และฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นต้น

2. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่

- แผ่นพับ (Folder) จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเฉพาะกิจที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นเข้าถึงนักศึกษาเป็นรายบุคคล มีการจัดทำโดยเฉลี่ย 2 ครั้ง/ภาคการศึกษา ซึ่งเนื้อหาที่จัดทำขึ้นจะเป็นลักษณะการให้ความรู้ พิมพ์ด้วยข้อความที่กระชับ เข้าใจง่าย สะดวกต่อการอ่าน และที่สำคัญคือต้องมีการออกแบบด้วยตัวหนังสือที่ชัดเจน มีสีสันที่ดึงดูดความสนใจ เช่น การให้ความรู้และวิธีการป้องกันตนเองจากโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 เป็นต้น โดยจะมีการจัดพิมพ์และแจกไปยังคณะต่าง ๆ เพื่อทางคณะจะได้นำไปเผยแพร่แก่นักศึกษาต่อไป

- ใบปิด (Poster) จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้มีการแพร่กระจายไปในวงกว้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นเข้าถึงนักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไป เช่น การประกาศรับสมัครนักศึกษา การประชาสัมพันธ์การแสดงผลนิพนธ์ของนักศึกษา การประชาสัมพันธ์การแสดงผลของสถาบัน เป็นต้น โดยจะปิดใบปิดดังกล่าวไว้บริเวณทางเดินและทางขึ้นอาคารเรียน หรือบริเวณบอร์ดประชาสัมพันธ์

- ประกาศทั่วไป เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ภายในสถาบันฯ มีลักษณะเป็นข่าวสารประเภทข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่าย จัดทำขึ้นเพื่อแจ้งข่าวสารหรือโน้มน้าวใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ออกแบบและจัดพิมพ์ลงบนกระดาษสีสันต่าง ๆ มีขนาดตั้งแต่ A4 ขึ้นไป โดยมีการปิดประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ภายในสถาบัน และบอร์ดประชาสัมพันธ์ของแต่ละคณะ

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

- ป้ายไฟวิ่ง เป็นการแสดงข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของสถาบันฯ โดยนำเสนอในลักษณะข้อความวิ่งไปตามแนวของป้ายไฟวิ่งเป็นแนวนอนตัวอักษรวิ่งจากซ้ายไปขวา และขวาไปซ้าย ขึ้นอยู่กับรูปแบบที่กำหนดไว้ที่เครื่องแสดงป้ายไฟวิ่ง โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะทำการป้อนข้อมูลข่าวสารที่มีความจำเป็นต่อนักศึกษา ซึ่งป้ายไฟวิ่งดังกล่าวจะติดตั้งไว้ในโรงอาหารของสถาบันฯ โดยจะเปิดช่วงเวลาก่อนเข้าเรียนคือ ประมาณเวลา 08.00-10.00 น. และช่วงเวลาพักกลางวันคือ ประมาณเวลา 12.00-14.00 น. เนื่องจากเป็นสถานที่และช่วงเวลาที่นักศึกษามักจะมารวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมากเพื่อรับประทานอาหารหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ

- ข่าวประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านลำโพงที่ติดตั้งไว้รอบสถาบันฯ เพื่อทำการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ค่อนข้างมีความจำเป็นเร่งด่วน หรือเป็นข้อมูลที่ต้องการความถี่ในการสื่อสาร เพื่อสร้างการจดจำแก่นักศึกษาและบุคลากร เช่น การเปลี่ยนแปลงตารางการเรียนการสอน การเชิญชวนให้ชมการแสดงของสถาบันฯ การประกาศต่อนักศึกษาเพื่อมาติดต่อเรื่องสำคัญและเร่งด่วน เป็นต้น เวลาที่ทำการประกาศโดยประมาณ คือ เวลา 08.30 และเวลา 12.30 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่จะไม่กระทบต่อการเรียนการสอนของนักศึกษา แต่ถ้าเหตุจำเป็นเร่งด่วนก็สามารถทำการประกาศได้ ซึ่งต้องพิจารณาตามความเหมาะสม โดยผู้ที่ทำหน้าที่ประกาศข่าวประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ได้แก่ นายวชิรพงศ์ ยนตรกิจ และ นายศรายุทธ หอมเย็น อาจารย์คณะศิลปศึกษา เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความชำนาญด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกาศ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีทักษะในการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากมีประสบการณ์จากการเป็นนักจัดรายการวิทยุ

- ข่าวประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ของสถาบันฯ (<http://www.bpi.ac.th/main.htm>) โดยหน้าหลักจะแสดงข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งแบ่งเป็นข่าวประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ ข่าวประชาสัมพันธ์สำหรับบัณฑิต ข่าวกิจกรรม ข่าวประชาสัมพันธ์จากฝ่าย/งาน นอกจากนี้ยังมีข้อมูลของสถาบันฯ, สถิติต่าง ๆ, บริการวิชาการงานวิจัย, กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันฯ, รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเว็บไซต์ของแต่ละคณะเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษา ได้แก่ คณะศิลปศึกษา (<http://fed.bpi.ac.th/>) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ (<http://fda.bpi.ac.th/home.html>) และคณะศิลปวิจิตร (<http://ffa.bpi.ac.th/index.html>)

4. สื่ออื่น ๆ ได้แก่

ป้ายโฆษณา ป้ายผ้า ใบปิดหน้าลิฟท์ รวมถึงบอร์ดประชาสัมพันธ์ ซึ่งป้ายโฆษณาดังกล่าวจะมีการออกแบบด้วยสีสันทันทีสวยงาม ตัวอักษรมีความชัดเจน ใช้ถ้อยคำที่กะทัดรัดได้

ใจความ ผลิตด้วยวัสดุที่มีความคงทน โดยป้ายโฆษณาดังกล่าวจะติดไว้บริเวณโรงอาหาร ในระดับที่สูงกว่าสายตาเล็กน้อย เนื่องจากมีขนาดใหญ่และเพื่อให้สามารถอ่านได้ชัดเจน สำหรับไปปิดหน้าลิฟท์ จะเน้นการออกแบบด้วยตัวอักษรที่มีความชัดเจน มีขนาดกะทัดรัด ติดอยู่ในระดับสายตาของผู้อ่าน ส่วนบอร์ดประชาสัมพันธ์ จะมีการติดไว้บริเวณต่าง ๆ ของสถาบัน ซึ่งมีทั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ และสถาบัน

ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ดังกล่าวของสถาบันฯ ที่ผ่านมามีการวิจัยสำรวจว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักภายในสถาบันฯ นั้น ว่านักศึกษามีความต้องการใช้ประโยชน์ในการใด มีพฤติกรรมในการเปิดรับอย่างไร และมีความพึงพอใจจากการใช้ประโยชน์ในด้านใด หรือไม่ ดังนั้นนักศึกษา จึงได้ทำการศึกษาว่าสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายข้อมูลและสารสนเทศ รวมถึงคณะต่าง ๆ รับผิดชอบนั้น มีความสอดคล้องต่อความต้องการใช้ประโยชน์ พฤติกรรมเปิดรับและความพึงพอใจของนักศึกษาได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และตอบสนองต่อการดำเนินนโยบายในการบริหารงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อไป

ปัญหานำการศึกษา

1. นักศึกษามีความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสาร พฤติกรรมเปิดรับ และ ความพึงพอใจจากสื่อประชาสัมพันธ์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นอย่างไร
2. นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีความต้องการการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ ต่างกันหรือไม่
3. นักศึกษาที่มีความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ต่างกันหรือไม่
4. นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร พฤติกรรมเปิดรับ และความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อศึกษาความต้องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ของนักศึกษาที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร กับ พฤติกรรมเปิดรับจากสื่อประชาสัมพันธ์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเปิดรับกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สมมติฐานการศึกษา

1. นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน
2. ความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์
3. พฤติกรรมเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการใช้ประโยชน์

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม” ในครั้งนี้มุ่งศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ ความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสาร พฤติกรรมเปิดรับ และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นการศึกษาเฉพาะ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของคณะศิลปศึกษา คณะศิลปนาฏดุริยางค์ และคณะศิลปวิจิตร จำนวน 350 คน การศึกษาครั้งนี้จะใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ 1-31 มีนาคม 2553

นิยามศัพท์

การใช้ประโยชน์จากสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความต้องการนำข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา ได้แก่

1. เพื่อรับทราบข้อมูล ข่าวสาร กิจกรรม และเหตุการณ์ต่าง ๆ ของคณะและสถาบันฯ เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดการสอน ปฏิทินกิจกรรม
2. เพื่อนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา เช่น ทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา เป็นต้น
3. เพื่อเป็นแหล่งให้คำแนะนำและการช่วยในการตัดสินใจ
4. เพื่อนำไปช่วยในการเสริมความคิดเห็นเดิมให้มั่นคงมากยิ่งขึ้น
5. เพื่อนำไปใช้ในการรวมกลุ่มสนทนากับบุคคลอื่น

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง องค์ประกอบด้านเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งได้รับประโยชน์จากการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสังคม และด้านส่วนตัว เป็นต้น

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในด้านความถี่

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของคณะศิลปศึกษา คณะศิลปวิจิตร และคณะศิลปนาฏดุริยางค์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

สื่อ หมายถึง ช่องทางข่าวสาร หรือเครื่องมือสำหรับถ่ายทอดข่าวสารจากแหล่งข่าวสารไปยังผู้รับสาร

สื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง สื่อที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

- สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลและสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งให้บริการข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและจำเป็นแก่ศึกษา เช่น งานทะเบียนและประมวลผล งานทุนการศึกษา งานกู้ยืมเพื่อการศึกษา งานการเงิน และฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นต้น

- แฟ้มพับ (Folder) มีลักษณะพับได้ เหมาะสำหรับการนำเสนอข้อมูลที่ต้องการรายละเอียดมาก ผลิตในโอกาสที่จะสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเรื่องเฉพาะกิจกรรม
- ใบปิด (Poster) จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้มีการแพร่กระจายไปในวงกว้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นเข้าถึงนักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไป
- ประกาศทั่วไป เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ภายในสถาบันฯ มีลักษณะเป็นข่าวสารประเภทข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่าย จัดทำขึ้นเพื่อแจ้งข่าวสารหรือโน้มน้าวใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ออกแบบและจัดพิมพ์ลงบนกระดาษสีสันต่าง ๆ มีขนาดตั้งแต่ A4 ขึ้นไป โดยมีการปิดประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ภายในสถาบันฯ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ของแต่ละคณะ
- ป้ายไฟวิ่ง เป็นการแสดงข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของสถาบันฯ โดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีความจำเป็นต่อนักศึกษา ซึ่งติดตั้งไว้ในโรงอาหาร เพราะเป็นสถานที่ที่นักศึกษามักจะมารวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก
- ข่าวประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านลำโพงที่ติดตั้งไว้รอบสถาบันฯ เพื่อทำการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ค่อนข้างมีความจำเป็นเร่งด่วน หรือเป็นข้อมูลที่ต้องการความถี่ในการสื่อสาร เพื่อสร้างการจดจำแก่นักศึกษาและบุคลากร
- ข่าวประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในโฮมเพจของสถาบันฯ (<http://www.bpi.ac.th/main.htm>) นอกจากนี้ยังมีโฮมเพจของแต่ละคณะเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษา ได้แก่ คณะศิลปศึกษา (<http://fed.bpi.ac.th/>) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ (<http://fda.bpi.ac.th/home.html>) และคณะศิลปวิจิตร (<http://ffa.bpi.ac.th/index.html>)
- สื่ออื่น ๆ ได้แก่ ป้ายโฆษณา ป้ายผ้า ใบปิดที่อยู่ด้านในและด้านหน้าประตูลิฟท์ บอร์ดประชาสัมพันธ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ที่ให้การศึกษาระดับปริญญาตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางค์ศิลป์ คีตศิลป์และช่างศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น

กระทรวงวัฒนธรรม หมายถึง กระทรวงที่มีหน้าที่ในการบูรณาการและบริหารจัดการงานด้านศิลปะ ศาสนา รวมถึงวัฒนธรรมของชาติ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาที่มีผลต่อความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ทำให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่นักศึกษามีความต้องการให้เผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจจากการใช้ประโยชน์จากสื่อประชาสัมพันธ์ ของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
4. เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหา และรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดประโยชน์แก่นักศึกษาอย่างสูงสุด